

Soạn bài Nghĩa tường minh và hàm ý (tiếp theo) siêu ngắn- [Ngữ văn 9](#)
I. Điều kiện sử dụng hàm ý

Câu 1 (trang 90 Ngữ Văn lớp 9 Tập 2):

Hàm ý của các câu in đậm:

- "Con chỉ được ăn ở nhà bữa này nữa thôi." có hàm ý: Bữa sau con ăn ở nhà cụ Nghị, thôn Đoài

"Con sẽ ăn ở nhà cụ Nghị thôn Đoài." có hàm ý: U đã bán con cho nhà cụ Nghị thôn Đoài.

- Chị Dậu không dám nói thẳng với con vì sợ con buồn, vì trong lòng còn đau buồn, day dứt vì đã bán con.

Câu 2 (trang 91 Ngữ Văn lớp 9 Tập 2):

- Hàm ý trong câu thứ 2 rõ hơn

- Vì khi nói câu đầu tiên cái Tí vẫn chưa hiểu rõ ý của chị Dậu

- Cái Tí hỏi lại mẹ "U bán con thật đấy ư?"

II. Luyện tập

Câu 1 (trang 91 Ngữ Văn lớp 9 Tập 2):

a. "Chè đã ngấm rồi đấy.": Người nói là anh thanh niên, người nghe là ông hoạ sĩ và cô con gái. Hàm ý là: Mời bác và cô vào uống nước.

b. "Chúng tôi cần phải bán các thứ này đi để...": Người nói là anh Tấn, người nghe là chị hàng đậu. Hàm ý là: Chúng tôi không thể cho những thứ này được.

c. Ở cả hai câu, người nói là Thuý Kiều, người nghe là Hoạn Thư.

- "Tiểu thư cũng có bây giờ đến đây!": Người quyền uy, quý phái như tiểu thư mà cũng có lúc phải đến đây ư? (câu này có ý giễu cợt).

- "Càng cay nghiệt lắm càng oan trái nhiều.": Rồi đây người cay nghiệt như người sẽ phải lĩnh sự báo oán thích đáng.

Trong các trường hợp trên, người nghe đều hiểu được hàm ý của người nói. Các chi tiết sau đây chứng tỏ điều này:

- (a): Ông theo liền anh thanh niên vào trong nhà, đảo nhìn qua một lượt trước khi ngồi xuống ghế.

- (b): - Ôi dào! Thật là càng giàu có càng không dám rời một đồng xu! Càng không dám rời đồng xu lại càng giàu có!

- (c): Hoạn Thư hồn lạc phách xiêu,- Khẩu đầu dưới trướng liệu điều kêu ca.

Câu 2 (trang 92 Ngữ Văn lớp 9 Tập 2):

- "Com sôi rồi, nhão bây giờ!": Hàm ý là: Chắt giùm nước để com khỏi nhão.

- Bé Thu phải dùng hàm ý vì nó không muốn gọi tên ông Sáu, không muốn gọi ông Sáu là ba, nhưng vì nó không bắt nổi bếp
- Việc sử dụng hàm ý trong trường hợp này không có hiệu quả, vì người nghe không tiếp nhận, từ chối cộng tác bằng cách "ngồi im", vờ như không nghe bởi vì lời nói đó không phải để nói với mình.

Câu 3 (trang 92 Ngữ Văn lớp 9 Tập 2): Có thể nêu lên việc phải làm vào ngày mai (nên không thể đi được), ví dụ: “Rất tiếc, mình đã nhận lời Hoa rồi”, “Mai mình bận ôn thi”...

Câu 4 (trang 92 Ngữ Văn lớp 9 Tập 2): Qua sự so sánh giữa “hi vọng” với “con đường” của Lỗ Tấn, chúng ta có thể hiểu được hàm ý của tác giả: “Tuy hi vọng chưa thể nói ra là thực hay hư, nhưng nếu cố gắng và kiên trì thực hiện thì vẫn có thể thành công”

Câu 5 (trang 93 Ngữ Văn lớp 9 Tập 2):

- (a): Các câu có hàm ý mời mọc:

+ "Bọn tớ chơi từ khi thức dậy cho đến lúc chiều tà. Bọn tớ chơi với bình minh vàng, bọn tớ chơi với vầng trăng bạc."

+ "Bọn tớ ca hát từ sáng sớm cho đến hoàng hôn. Bọn tớ ngao du nơi này nơi nọ mà không biết từng đến nơi nao".

Các câu có hàm ý từ chối:

+ "Mẹ mình đang đợi ở nhà"

+ "Buổi chiều mẹ luôn muốn mình ở nhà, làm sao có thể rời mẹ mà đi được?"

(b): Có thể viết thêm câu có hàm ý mời mọc rõ hơn:

+ Có ai muốn chơi cùng bọn tớ không đấy?

+ Chơi với bọn tớ rất tuyệt!

Xem tiếp tài liệu tại: <https://vndoc.com/tai-lieu-hoc-tap-lop-9>